

Załącznik nr 1 do Podsumowania do Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 przyjętej uchwałą Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 458/XXII/12 z dnia 24.09.2012 r.

Sposób i zakres uwzględnienia rekomendacji zawartych w *Prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020*

Rozdział	STR.	REKOMENDACJA	SPOSÓB ROZSTRZYGNIĘCIA	UZASADNIENIE
II B	21	Zmiana zapisu wizji rozwoju; „Pomorskie w roku 2020 to dynamiczny region inteligentnego i zrównoważonego wzrostu kreowanego przez społeczeństwo obywatelskie, który jest liderem pozytywnych zmian w obszarze Południowego Bałtyku i w Polsce.”	Nieuwzględniona	Wizja województwa pomorskiego została zmodyfikowana i rozbudowana w sposób bardziej opisowy, w której już nie używa z się zwrotu <i>region inteligentnego wzrostu</i> . Nie wprowadzono do wizji także sformułowania <i>region zrównoważonego wzrostu</i> . Nie mniej aspekty środowiskowe w wizji zostały znacznie mocniej podkreślone poprzez zapis: <i>Pomorskie w roku 2020 to region o unikatowej pozycji, dzięki (...) racjonalnemu zarządzaniu zasobami środowiska (...) oraz inteligentnym sieciami infrastrukturalnym i pomszeczemu stosowaniu technologii ekoelektywnych.</i>
III A	22	Rozszerzenie definicji zasady zrównoważonego rozwoju o zapis dot. konieczności uwzględniania celów i wymogów ochrony środowiska w innych dziedzinach rozwojowych; identyfikacji i oceny potencjalnych skutków środowiskowych oraz konsultacji tych skutków z zainteresowanymi stronami i osobami, jak również stosowania środków i rozwiązań eliminujących lub ograniczających zagrożenia środowiskowe.	Częściowo uwzględniona	Opis zasady zrównoważonego rozwoju nie został w istotny sposób zmodyfikowany, natomiast kwestie środowiskowe poruszane w rekomendacji w znacznym stopniu znalazły swoje odzwierciedlenie w następujących zasadach realizacji Strategii: a) <i>korzystnego oddziaływania na środowisko,</i> b) <i>promowania postaw obywatelskich,</i> c) <i>wielopoziomowego zarządzania i partnerstwa.</i>

Rozdział	STR.	REKOMENDACJA	SPOSÓB ROZSTRZYGNĘCIA	UZASADNIENIE
IV/D	49	Jednoznaczne określenie statusu Pomorskiego Systemu Monitoringu i Ewaluacji (PSME) oraz uzupełnienie jego zadań o monitorowanie oddziaływania na środowisko. Obecne zapisy nie dają pewności, że środowisko będzie elementem monitoringu społeczno-gospodarczo-przestrzennego.	Uwzględniona	

I CEL STRATEGICZNY - NOWOCZESNA GOSPODARKA

CEL	STR.	REKOMENDACJA	SPOSÓB ROZSTRZYGNĘCIA	UZASADNIENIE
1	24	<p>Pomimo, iż zrównoważony rozwój jest nadrzędną zasadą SRWP to sugeruje się dodanie słowa zrównoważony w przesłankach dotyczących Otwartej Gospodarki – zgodnie z cytatem poniżej: „<i>W strategicznym interesie województwa leży wzmocnienie jego pozycji w skali krajowej, bałtyckiej i europejskiej. Zwiększona otwartość gospodarki warunkuje poprawę konkurencyjności regionu, umożliwiając przyciąganie zasobów ludzkich i kapitałowych oraz ich kształtowanie w taki sposób, aby działały na rzecz jego trwałego i zrównoważonego rozwoju.</i>”</p> <p>Rekomendacja jest o tyle zasadna, że w ramach tego celu strategicznego będzie realizowany budzący największe wątpliwości cel 1.4.</p>	Nieuwzględniona	<p>Ostateczny zapis brzmi: “<i>W strategicznym interesie województwa leży poprawa jego pozycji w łańcuchu wartości dodanej w skali krajowej, bałtyckiej i europejskiej. Intensyfikacja wewnętrznych i zewnętrznych powiązań gospodarczych warunkuje poprawę konkurencyjności regionu, umożliwiając przyciąganie zasobów ludzkich, kapitałowych i technologicznych oraz ich kształtowanie w taki sposób, aby działały na rzecz jego trwałego rozwoju.</i>”</p> <p>Zastosowane zapisy oddają charakter rozwoju, który ma towarzyszyć realizacji założeń SRWP.</p>
1	24	<p>Rozważyć użycie słowa „destynacje” w zdaniu – „Osiągnięcie statusu pierwszej w Polsce destynacji turystycznej”. Słowo to pochodzi z angielskiego (ang. destination - cel, przeznaczenie). Nie do końca jest jasne znaczenie. czy chodzi o stworzenie pierwszego w Polsce miejsca celu turystycznego? Czy też słowo pierwszy ma oznaczać najbardziej atrakcyjny? Proponuje się zmianę zdania na: Osiągnięcie statusu najbardziej atrakcyjnego obszaru turystycznego w kraju. Zwraca się jednak uwagę, że osiągnięcie takiego statusu kraju wzmaga obawy Autorów Prognozy dotyczące wpływu celu 1.4 na środowisko.</p>	Nieuwzględniona	<p>Wspomniany, pożądany kierunek zmian w ramach Celu Strategicznego <i>Nowoczesna Gospodarka</i> wyznacza dla województwa pierwsze miejsce pod względem atrakcyjności turystycznej, która jednocześnie ma się przełożyć m.in. na liczbę turystów przybywających do regionu.</p> <p>Celowo użyto słowa desytnacja jako najbardziej adekwatnego w tym</p>

CEL	STR.	REKOMENDACJA	SPOSÓB ROZSTRZYGNĘCIA	UZASADNIENIE
				kontekście. Chodzi zarówno o atrakcyjność, jak i poziom dochodów z turystyki. Ponadto należy zwrócić uwagę, że na ten kierunek zmian będą mieć również wpływ pozostałe cele operacyjne w ramach CS 1.
1.1	25	Rozważyć dodanie zapisów o wspieraniu przedsięwzięć innowacyjnych także w branży ochrony środowiska, np. poprzez dodanie dodatkowego oczekiwanego efektu: Zwiększenie liczby przedsiębiorstw innowacyjnych (w tym działających w branżach kluczowych dla regionu) oraz oparcie ich rozwoju na nowoczesnych narzędziach i metodach zarządzania z uwzględnieniem ekoinnowacji.	Częściowo uwzględniona	W ramach horyzontalnych zasad realizacji Strategii została uwzględniona <i>zasada korzystnego oddziaływania na środowisko</i> (promowanie poprawy efektywności wykorzystania zasobów i redukcji negatywnych oddziaływań środowiskowych lub działań kompensujących) oraz <i>zasada ukierunkowania na innowacje</i> .
1.1	25	Rozważyć wprowadzenie do <u>Programu Rozwoju Gospodarczego</u> celowego wsparcia i promocji klastrów promujących i realizujących ekoprojekty .	Częściowo uwzględniona	W ramach horyzontalnych zasad realizacji Strategii została przewidziana <i>zasada korzystnego oddziaływania na środowisko</i> . Oznacza ona, że przedsięwzięcia identyfikowane jako istotne dla realizacji Strategii analizowane będą przez pryzmat kryterium efektu środowiskowego promującego poprawę efektywności wykorzystania zasobów i redukcję negatywnych oddziaływań środowiskowych.
1.3	27	Rozważyć wprowadzenie do <u>Programu Rozwoju Gospodarczego</u> celowego i bezpośredniego wsparcia dla inwestycji wdrażających lub wykorzystujących ekoinnowacyjne technologie oraz tworzących zielone miejsca pracy.	Częściowo uwzględniona	W ramach horyzontalnych zasad realizacji Strategii została uwzględniona <i>zasada korzystnego oddziaływania na środowisko</i> (promowanie poprawy efektywności wykorzystania zasobów i redukcji

CEL	STR.	REKOMENDACJA	SPOSÓB ROZSTRZYGNIECIA	UZASADNIENIE
				negatywnych oddziaływań środowiskowych lub działań kompensujących) oraz <i>zasada ukierunkowania na innowacje.</i>
1.1	25	Rozważyć wprowadzenie do <u>Programu Rozwoju Gospodarczego</u> bezpośredniego wsparcia dla projektów inicjujących powstawanie nowych inkubatorów przedsiębiorczości i inicjatyw klastrowych, jako obszarów przemysłowych wspierających MŚP , w szczególności działających w obszarze ochrony środowiska i ekoinnowacyjności.	Częściowo uwzględniona	W ramach horyzontalnych zasad realizacji Strategii została uwzględniona <i>zasada korzystnego oddziaływania na środowisko</i> (promowanie poprawy efektywności wykorzystania zasobów i redukcji negatywnych oddziaływań środowiskowych lub działań kompensujących) oraz <i>zasada ukierunkowania na innowacje.</i>
1.1	25	Sugeruje się dodanie następującego efektu: Zmiana postaw i świadomości społecznej oraz władz, przedsiębiorców i naukowców, wobec postrzegania ekoinnowacyjności.	Częściowo uwzględniona	W ramach horyzontalnych zasad realizacji Strategii została uwzględniona <i>zasada korzystnego oddziaływania na środowisko</i> (promowanie poprawy efektywności wykorzystania zasobów i redukcji negatywnych oddziaływań środowiskowych lub działań kompensujących) oraz <i>zasada ukierunkowania na innowacje.</i>
1.3	27	Dodanie zapisów ukierunkowujących także na tworzenie „zielonych miejsc pracy”, np. poprzez dodanie następującego efektu lub kluczowego warunku sukcesu: Rosnące zainteresowanie tworzeniem zielonych miejsc pracy.	Częściowo uwzględniona	W ramach horyzontalnych zasad realizacji Strategii została uwzględniona <i>zasada korzystnego oddziaływania na środowisko</i> (promowanie poprawy efektywności wykorzystania zasobów i redukcji negatywnych oddziaływań środowiskowych) oraz <i>zasada promowania zatrudnienia.</i>
1.4	29	Rozważyć zmianę nazwy działania Rozwój sieciowych i kompleksowych produktów turystycznych i kulturalnych na Zrównoważony rozwój lokalnych, sieciowych i kompleksowych produktów turystycznych. Sugeruje się dodanie tego zapisu,	Nieuwzględniona	Brak uzasadnienia dla wprowadzenia tej zmiany. Żadne przedsięwzięcie w ramach Strategii nie będzie

CEL	STR.	REKOMENDACJA	SPOSÓB ROZSTRZYGNĘCIA	UZASADNIENIE
		pomimo że zasada zrównoważonego rozwoju została uwzględniona, jako zasada horyzontalna dla całej Strategii.		realizowane w sposób niezgodny z prawem. Dodatkowo zasady horyzontalne zostały uzupełnione m.in. o <i>zasadę korzystnego oddziaływania na środowisko</i> . Ponadto w oczekiwanych efektach podkreślono zrównoważone wykorzystanie walorów województwa.
1.4	29	Zmiana opisu celu, tak aby jednoznacznie było wiadomo, że nie będzie on realizowany ze szkodą dla środowiska przyrodniczego, np. poprzez dodanie nowego kierunku działań: Rozwój ekoturystyki na obszarach cennych przyrodniczo/Rozwój ekologicznych form turystyki . W odniesieniu do tego kierunku działań należy wprowadzić obszar strategicznej interwencji jako: Obszary cenne przyrodniczo, w szczególności objęte prawnymi formami ochrony przyrody oraz obszary korytarzy ekologicznych .	Nieuwzględniona	j.w.
1.4	29	Rozważyć wprowadzenie dodatkowego oczekiwanego efektu: Minimalizacja presji turystyki na środowisko i wzrost ilości produktów turystycznych przyjaznych środowisku , co będzie odpowiedzią na zidentyfikowane w Analizie SWOT słabe strony i zagrożenia.	Nieuwzględniona	j.w.

II CEL STRATEGICZNY AKTYWNI MIESZKAŃCY

CEL	STR.	REKOMENDACJA	SPOSÓB ROZSTRZYGNĘCIA	UZASADNIENIE
2.1	32	Rozważyć dodatkowe celowe i bezpośrednie wsparcie MŚP opartych na prośrodowiskowym systemie zarządzania, wdrażających lub wykorzystujących eko-innowacyjne technologie oraz tworzących zielone miejsca pracy. Kwestie te mogą też zostać uszczegółowione w <u>Programie Rozwoju Gospodarczego</u> .	Częściowo uwzględniona	Podstawowym zadaniem CO 2.1 jest wzrost poziomu zatrudnienia mieszkańców regionu, zwłaszcza na obszarach peryferyjnych województwa. Zapisy te w żaden sposób nie wykluczają wsparcia MSP stosujących prośrodowiskowe systemy zarządzania, wdrażających, wykorzystujących eko-innowacyjne technologie oraz tworzących zielone

CEL	STR.	REKOMENDACJA	SPOSÓB ROZSTRZYGNIĘCIA	UZASADNIENIE
				miejsca pracy, pod warunkiem, że efektem wsparcia będą nowe, trwałe miejsca pracy. Propozycja zostanie wykorzystana na etapie przygotowania regionalnych programów strategicznych.
2.1	32	Rozważyć wprowadzenie do <u>Programu Rozwoju Gospodarczego</u> celowego i bezpośredniego wsparcia osób zamieszkujących obszary wiejskie do rozpoczynania działalności gospodarczej w oparciu o lokalne zasoby i produkty – tworzenie gospodarstw agroturystycznych, ekologicznych, zakładów produkujących energię odnawialną na bazie biomasy.	Częściowo uwzględniona	Podstawowym celem realizacji CO 2.1 jest wzrost poziomu zatrudnienia mieszkańców regionu, dotyczy to przede wszystkim obszarów peryferyjnych województwa, w tym terenów wiejskich. Przyjęte zapisy umożliwiają realizację wskazanej propozycji i będą doprecyzowane na etapie przygotowania regionalnych programów strategicznych.
2.1	33	Rozpatrzyć, czy nie należy oczekiwać od Rządu stworzenia systemu zachęt dla przedsiębiorstw charakteryzujących się prośrodowiskowym systemem zarządzania, wdrażających ekoinnowacyjne rozwiązania w produkcji oraz tworzących zielone miejsca pracy.	Nieuwzględniona	Wśród oczekiwań wobec władz centralnych ujęte zostały postulaty dotyczące systemowych rozwiązań, które będą przyczyniać się do zwiększenia aktywności zawodowej mieszkańców regionu, co jest głównym celem realizacji CO 2.1. Wprowadzanie prośrodowiskowych systemów zarządzania czy wdrażanie ekoinnowacji trudno powiązać bezpośrednio z realizacją CO 2.1. Warto jednak podkreślić, że elementy te zostały uwzględnione w <i>Zasadach realizacji Strategii (zasada ukierunkowania na innowacje)</i> . Ponadto promowanie tworzenia zielonych miejsc pracy będzie brane pod uwagę na etapie przygotowania regionalnego programu strategicznego w zakresie aktywności

CEL	STR.	REKOMENDACJA	SPOSÓB ROZSTRZYGNIĘCIA	UZASADNIENIE
				zawodowej i społecznej.
2.2	33	Rozszerzyć zaangażowanie organizacji pozarządowych w realizację zadań publicznych także w obszarze szeroko rozumianej ochrony środowiska. Sugeruje się uzupełnienie efektu o to sformułowanie: Wzmocnienie pozycji organizacji pozarządowych, jako efektywnego realizatora zadań publicznych i atrakcyjnego pracodawcy, przede wszystkim w obszarach ochrony środowiska , integracji społecznej, kultury, edukacji i sportu;	Częściowo uwzględniona	Kierunek działań odnoszący się do sektora pozarządowego został sformułowany w bardziej kompleksowy sposób, nie wykluczający NGO działających w obszarze ochrony środowiska.
2.2	33	Rozważyć zmianę nazwy działania 2. poprzez dodanie sformułowania o partycypacji społecznej: Podnoszenie poziomu tożsamości regionalnej, świadomości obywatelskiej i partycypacji społecznej w procesie podejmowania decyzji.	Częściowo uwzględniona	Efekty realizacji CO 2.2 zostały poszerzone o wzrost postaw partycypacyjnych w życiu publicznym
2.3	34	Rozważyć dodanie informacji, jak w Strategii SRWP definiowane są choroby cywilizacyjne. Ewentualnie rozpatrzyć wykreślenie sformułowań w obszarze chorób cywilizacyjnych.	Uwzględniona	W ramach nowego CO 2.4 zdefiniowano choroby cywilizacyjne
2.3	34	Dodanie efektu lub kluczowego warunku sukcesu dotyczącego rozwijania świadomości ekologicznej od jak najwcześniejszego etapu edukacji.	Częściowo uwzględniona	Kwestie związane z podnoszeniem świadomości ekologicznej zostały podniesione do rangi zasad horyzontalnych obowiązujących we wszystkich celach SRWP.

III CEL STRATEGICZNY ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ

CEL	STR.	REKOMENDACJA	SPOSÓB ROZSTRZYGNIĘCIA	UZASADNIENIE
3	37	Dodanie pożądanego kierunku zmian: Zmiana negatywnego postrzegania kwestii związanych z ochroną różnorodności biologicznej. Edukacja w zakresie korzyści wynikających z obszarowych form ochrony.	Częściowo uwzględniona	Kwestie przywołane w rekomendacji zawierają się w jednej z zasad realizacji Strategii - <i>Zasadzie promowania postaw obywatelskich</i> , zgodnie z którą realizacja Strategii będzie sprzyjać tworzeniu warunków dla wysokiej aktywności mieszkańców, w tym kształtowaniu i umacnianiu pożądaných postaw m.in. proekologicznych, a także podnoszeniu jakości życia mieszkańców. Realizacja tej zasady

CEL	STR.	REKOMENDACJA	SPOSÓB ROZSTRZYGNIĘCIA	UZASADNIENIE
				<p>oznacza, że strategicznie istotne przedsięwzięcia analizowane będą pod kątem kryterium wzrostu świadomości obywatelskiej.</p> <p>Propozycja zawiera się także w jednym z oczekiwanych efektów realizacji celu operacyjnego 3.3 Dobry stan środowiska: <i>Większa świadomość społeczna w zakresie potrzeb ochrony środowiska.</i></p>
3.1	39	Rozważyć dodanie kluczowego warunku sukcesu: Minimalizacja presji na środowisko przyrodnicze wynikającej z realizacji inwestycji transportowych.	Częściowo uwzględniona	<p>W zakresie oczekiwanych efektów SRWP w C.O.3.1. mówi o “mniejszym negatywnym oddziaływaniu transportu na środowisko ...”. Także w warunkach sukcesu jest mowa o “skutecznej promocji alternatywnych wobec samochodu środków transportu”. Takie akcenty proekologiczne mają swoje odbicie w kierunkach działań, a przede wszystkim w kierunku 3.1.1., w którym jest mowa o rozwoju systemów transportu zbiorowego. Rozwój transportu zbiorowego, mimo czasem konieczności rozwijania infrastruktury, w tym liniowej będzie zdecydowanie korzystanie oddziaływał na środowisko w dłuższym horyzoncie czasowym.</p>
3.2	40	Uwzględnienie w SRWP planów budowy pierwszej elektrowni jądrowej oraz planów poszukiwania i późniejszej potencjalnej eksploatacji gazu z łupków.	Uwzględniona	
3.2	40	Należy dodać w oczekiwaniach wobec Rządu i inwestora takiego planowania prac projektowych w zakresie potencjalnej budowy obiektu energetyki jądrowej, aby ciepło powstające w przyszłej EJ nie trafiało do morza wpływając na podniesienie jego temperatury i eutrofizację, ale do trójmiejskiej sieci ciepłej.	Nieuwzględniona	Propozycja dotyczy rozwiązań technologicznych zastosowanych w przyszłej elektrowni. Charakter Strategii jest zbyt ogólny, aby

CEL	STR.	REKOMENDACJA	SPOSÓB ROZSTRZYGNIĘCIA	UZASADNIENIE
				wprowadzać zapisy o takim stopniu szczegółowości. Propozycja zostanie rozważona i ewentualnie wykorzystana w trakcie sporządzania właściwego regionalnego programu strategicznego
3.2	40	Zmiana zawężenia w obszarach strategicznej interwencji dla działania 4 – proponuje się wpisać całe województwo lub wykreślić słowo miasta. Problem niskiej emisji nie występuje, bowiem tylko w miastach. Ponadto obszary wiejskie w odróżnieniu od obszarów miejskich nie mogą liczyć na realizację systemów zaopatrzenia w ciepło w rozumieniu celu 3.2. Kwestie te wyjaśniono w rozdziale 5.3.2.	Uwzględniona	
3.3	41	Sugeruje się dodanie nowego kierunku działania: Podnoszenie społecznej świadomości ekologicznej oraz dodanie efektu: Wzrost świadomości społecznej w zakresie potrzeb ochrony środowiska . Zmiana ta będzie podstawą do oczekiwania kluczowych warunków sukcesu wyrażonych w celach 3.2 i 3.3.	Częściowo uwzględniona	Podnoszenie społecznej świadomości ekologicznej zostało uwzględnione w jednej z zasad realizacji Strategii - <i>Zasadzie promowania postaw obywatelskich</i> , zgodnie z którą realizacja Strategii będzie sprzyjać tworzeniu warunków dla wysokiej aktywności mieszkańców, w tym kształtowaniu i umacnianiu pożądanych postaw m.in. proekologicznych, a także podnoszeniu jakości życia mieszkańców. Realizacja tej zasady oznacza, że strategicznie istotne przedsięwzięcia analizowane będą pod kątem kryterium wzrostu świadomości obywatelskiej. Ponadto do oczekiwanych efektów realizacji celu 3.3 dodano następujący: <i>Większą świadomość społeczną w zakresie potrzeb ochrony środowiska</i> .
3.3.	42	Rozważyć zmianę nazwy wskaźnika odnosząc do różnych form ochrony przyrody: Liczba ustanowionych planów ochrony różnych form ochrony przyrody .	Nieuwzględniona	Przyjęty w Strategii wskaźnik <i>Liczba ustanowionych planów ochrony parków krajobrazowych</i> , obrazuje konkretne

CEL	STR.	REKOMENDACJA	SPOSÓB ROZSTRZYGNIĘCIA	UZASADNIENIE
				zobowiązanie podjęte przez Samorząd Województwa Pomorskiego. Na przyjmowanie planów ochrony dla innych form ochrony przyrody samorząd województwa nie ma realnego wpływu.
3.3.	41	Należy zwrócić uwagę na wykorzystywany termin „bioróżnorodność”. Ustawa o ochronie przyrody wprowadza pojęcie „różnorodności biologicznej”, używanie słowa „bioróżnorodność” jest uważane za błędne i powinno być zastąpione pojęciem „różnorodność biologiczna”.	Uwzględniona	
3.3	41	Rozważyć uwzględnienie większej ilości działań będących odpowiedzią na problemy województwa pomorskiego dotyczące środowiska i jego ochrony. W szczególności można przenieść w to miejsce działanie dotyczące poprawy jakości powietrza (<i>zmiana lokalnych i indywidualnych źródeł energii w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń</i>) oraz działania dotyczące poprawy jakości wód (<i>w tym kwestie oczyszczania wód opadomych i roztopionych z celu 3.4</i>). W przypadku pozytywnego rozpatrzenia rekomendacji w efektach należałoby uwzględnić poprawę jakości powietrza i poprawę jakości wód powierzchniowych, wód Bałtyku i ochronę wód podziemnych , natomiast w obszarach strategicznej interwencji uwzględnić obszary cenne przyrodniczo, tereny rekreacyjne i wody Bałtyku .	Częściowo uwzględniona	Cel operacyjny 3.4 został połączony z celem operacyjnym 3.3., a oczekiwany efekt został zmodyfikowany w następujący sposób <i>Lepsza jakość i dobry stan wód, w szczególności jezior.</i>
3.4	43	W oczekiwanych efektach usunąć lub przeformułować zapis o podniesieniu atrakcyjności osiedleńczej na obszarach zagrożonych powodzią .	Uwzględniona	Zapis został usunięty.
3.4	43	Dopisać do kluczowych warunków sukcesu: Wspieranie lokalnych działań dotyczących małej retencji .	Częściowo uwzględniona	Mała retencja została uwzględniona w oczekiwanych efektach jako jedno z działań mających na celu budowę skutecznego systemu ochrony przed powodzią.
3.4	43	Rozpatrzyć uwzględnienie w ochronie przeciwpowodziowej kwestii związanych z ochroną środowiska przyrodniczego, np. poprzez dodanie kluczowego warunku sukcesu: Minimalizacja presji na środowisko przyrodniczego wynikającej z zastosowania technicznych metod ograniczania skutków powodzi .	Częściowo uwzględniona	Propozycja zawiera się w jednej z zasad realizacji Strategii – <i>Zasady korzystnego oddziaływania na środowisko</i> , zgodnie z którą przedsięwzięcia identyfikowane jako istotne dla realizacji Strategii analizowane będą przez pryzmat kryterium efektu środowiskowego promującego

CEL	STR.	REKOMENDACJA	SPOSÓB ROZSTRZYGNIECIA	UZASADNIENIE
				poprawę efektywności wykorzystania zasobów i redukcję negatywnych oddziaływań środowiskowych lub działania kompensujące.
3.4	43	<p>Należy przemyśleć zaproponowane wskaźniki. Skuteczna ochrona przeciwpowodziowa może być mierzona według Strategii dwoma wskaźnikami. Zakłada się, że do roku 2020 będzie rósł odsetek mieszkańców zabezpieczonych przed powodzią na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Ocena tego wskaźnika nie jest jednoznaczna. Na plus zalicza się względną wartość, odnoszącą się do całej społeczności. Wskaźnik może być więc odporny na błędy wynikające choćby z migracji ludności. Jak pokazuje praktyka źle skonstruowane wskaźniki wykazywały błąd w wyniku wyjazdów Polaków za granicę czy migracji ludności z obszarów wiejskich do miast (<i>głównie osób młodych</i>). Brakuje jednak metodycznych podstaw do pracy z wyznaczonym wskaźnikiem. Czy po wybudowaniu „skutecznego” systemu przeciwpowodziowego ludność jest dalej narażona na powódź, czy nie jest na nią narażona? Czy narażony jest ten, który mieszka w obszarze zalewowym, czy też np. tam pracuje? Czy osoby niezagrożone bezpośrednio podtopieniem, ale odczuwające skutki powodzi poprzez odcięcie „kontaktu ze światem” są mieszkańcami obszaru narażonego na powódź? W jaki sposób agregować dane, skoro zebranie ich na poziomie sołectw jest już dużym wyzwaniem? Kto dostarczy danych do obliczenia wskaźnika? Jak określić zagrożenie przeciwpowodziowe przy ciągłym braku szczegółowych opracowań kartograficznych?</p> <p>Wskaźnik <i>powierzchnia terenów, na których występują lokalne podtopienia</i> wydaje się dobry, jednak tylko pod warunkiem istnienia odpowiednich źródeł wiedzy. Można założyć, że w niedługim czasie zarząd województwa będzie dysponował wystarczającymi informacjami / danymi do jego obliczenia. Krytyczna uwaga tyczy się jednak nazewnictwa. Zgodnie ze Słownikiem hydrogeologicznym podtopieniem nazywa się <i>wzrost poziomu wód gruntowych</i> – tak więc nie odnosi się wprost do zalewu powodziowego, choć zjawiska te często ze sobą współwystępują. Ponadto w przedstawionym do oceny projekcie SRWP omyłkowo została zaznaczona tendencja rosnąca dla tego wskaźnika.</p>	Częściowo uwzględniona	Miernikiem w zakresie ochrony przed powodzią będzie wskaźnik <i>Ryzyko powodzi</i> , zaproponowany w uzgodnieniu projektu Strategii z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gdańsku, którego wartości będą określane na mapach ryzyka powodzi.